

Forslag

til

Lov om ændringer i lov om apotekervæsenet.

Fremsat den 24. november 1961 af *indenrigsministeren*.

§ 1.

I lov nr. 209 af 11. juni 1954 om apotekervæsenet foretages følgende ændringer:

1. § 10, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. I andre tilfælde af apotekerbevillingens bortfald samt i tilfælde, hvor et apotek i forbindelse med ledighed skal nedlægges, bestemmer indenrigsministeren, hvorledes apotekets drift midlertidigt skal ordnes, og kan i så tilfælde lade apoteket drive for apotekerfondens regning.“

2. § 14. Som nyt stk. 3 indsættes:

„Stk. 3. Sundhedsstyrelsen kan i særlige tilfælde tillade en person, som i udlandet har fået en uddannelse, der svarer til den i stk. 1 omhandlede uddannelse, at tage ansættelse som apoteksassistent.“

3. § 23, stk. 3, 1. pkt., affattes således:

„Såfremt den tiltrædende apoteker ikke erhverver den ejendom, hvori apoteket er beliggende, er han berettiget til at overtage apotekslokalerne som lejer for et tidsrum af indtil 2 år“.

4. § 23, stk. 3, sidste pkt., affattes således:

„Hvis den fratrædende apoteker var lejer af apotekslokalerne, indtræder den tiltrædende apoteker i lejemålet for de nævnte 2 år.“

5. § 23, stk. 4, affattes således:

„Stk. 4. Dersom det ved en apotekers fratræden bestemmes, at apoteket skal nedlægges, og det på en efter indenrigsministerens skøn fyldestgørende måde godtgøres,

at varebeholdningens og inventarets salgsværdi derefter er mindre end den værdi, disse aktiver må antages at ville have haft ved salg til en efterfølger, jfr. stk. 1, kan ministeren bestemme, at forskellen helt eller delvis dækkes af apotekerfonden. Tilsvarende bestemmelse kan træffes af ministeren, dersom en apoteker som ejer af den ejendom, hvori apoteket er indrettet, i forbindelse med apotekets nedlæggelse sælger ejendommen til en af ministeren godkendt salgssum, der er mindre end den ejendoms værdi, som er fastsat for ejendommen ved den senest forud for nedlæggelsen foretagne vurdering i henhold til lov om vurdering og beskatning til staten af faste ejendomme.“

6. § 24, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. På ethvert apotek og sygehusapotek skal der være ansat mindst én provisor. Hvor forholdene taler derfor, kan sundhedsstyrelsen for begrænsede tidsrum dispensere fra denne bestemmelse, jfr. endvidere § 13, stk. 2, ligesom sundhedsstyrelsen under særlige forhold kan tillade, at et apotek for begrænsede tidsrum helt eller delvis drives uden den i § 12 og § 13 nævnte medhjælp.“

7. § 25 affattes således:

„Indenrigsministeren fastsætter bestemmelser om apotekernes åbningstider.“

8. § 33, stk. 2, affattes således:

„Stk. 2. Indenrigsministeren kan meddele sygehusapoteker tilladelse til at udlevere de i stk. 1 nævnte varer til forsvarets infir-

merier, forlægninger og depoter. Hvor særlige forhold taler derfor, kan indenrigsministeren endvidere give en sådan tilladelse til udlevering til:

- a) andre statsinstitutioner,
- b) sygehuse, som ligger i samme kommune som sygehusapoteket,
- c) medicinforbrugende institutioner, som drives af den institution, der er indehaver eller medindehaver af det sygehus, hvori sygehusapoteket er indrettet.“

9. § 34, stk. 5, udgår.

10. § 46, stk. 3, 2. pkt., udgår og erstattes af følgende:

„Fra og med det halvår, der følger efter amortisationstidens udløb, indgår de pågældende apoteker under pligten til at svare grundafgift, hvis størrelse fastsættes som anført i stk. 1. Dersom et sådant apotek før amortisationstidens udløb overtages af en apoteker, som ikke har fået bevilling til at drive det pågældende apotek i henhold til lovens § 58, stk. 1, jfr. nærværende lovs § 7, stk. 4, bortfalder amortisationsydelsen dog allerede fra den nye apotekers overtagelsesdag, og apoteket indgår fra samme dato under pligten til at svare grundafgift.“

11. § 47 affattes således:

„Apoteker, hvis nettoomsætning i et kalenderår — efter fradrag af salg til andre apoteker og salg af lægemidler med særlig lav avance — overstiger samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående kalenderår, svarer til apotekerfonden en omsætningsafgift af forskelsbeløbet efter følgende skala:

Af beløb indtil halvdelen af samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående kalenderår:	3 pct.
Af beløb herudover:	9 —

Stk. 2. Til apoteker, hvis nettoomsætning i et kalenderår — efter fradrag af salg til andre apoteker og salg af lægemidler med særlig lav avance — er mindre end samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående kalenderår, yder apotekerfonden et omsætningsstilskud på 3 pct. af forskelsbeløbet“.

12. § 48 affattes således:

„Apoteker, hvis overskud i et kalenderår — med fradrag af grundafgift eller amortisationsydelse og med fradrag af omsætningsafgift eller tillæg af omsætningstilskud — overstiger slutløn pr. 1. april i det pågældende kalenderår i 26. lønningsklasse, jfr. lov nr. 154 af 7. juni 1958 om lønninger og pensioner m. v. til statens tjenestemænd § 84, med tillæg efter denne lovs §§ 87 og 88, svarer til apotekerfonden en nettoafgift på 40 pct. af forskelsbeløbet.

Stk. 2. Til apoteker, hvis overskud i et kalenderår med de i stk. 1 nævnte fradrag og tillæg er mindre end den i stk. 1 nævnte slutløn med de anførte tillæg, yder apotekerfonden et nettostilskud på 40 pct. af forskelsbeløbet.“

13. § 49 affattes således:

„Apotekerfonden refunderer i forbindelse med beregningen af afgift og tilskud apotekerne 20 pct. af deres udgifter til indretning og vedligeholdelse af apoteket. Indenrigsministeren kan give nærmere regler om, hvilke udgifter der omfattes af denne bestemmelse.“

14. § 50 affattes således:

„Dersom et apoteks udgifter til rabat og inkasso i et kalenderår har udgjort en højere samlet procent af apotekets nettoomsætning end gennemsnitsprocenten for samtlige apoteker i det foregående kalenderår, forhøjet med halvdelen, refunderer apotekerfonden 30 pct. af forskelsbeløbet.

Stk. 2. Dersom et apoteks udgifter til husleje i et kalenderår har udgjort en højere procent af apotekets nettoomsætning end gennemsnitsprocenten for samtlige apoteker i det foregående kalenderår, forhøjet med halvdelen, refunderer apotekerfonden 30 pct. af forskelsbeløbet.“

15. § 52 affattes således:

„Indenrigsministeren bemyndiges til at fastsætte regler om afrunding af de beløb, der i henhold til bestemmelserne i §§ 46-50 skal lægges til grund ved beregningen af afgift, tilskud og refusion.“

16. § 63. Som nyt stk. 2 indsættes:

„*Stk. 2.* Apotekerfondens midler kan an-

F. t. 1. om ændr. i l. om apotekervæsenet.

bringes i børsnoterede obligationer. I særlige tilfælde kan fonden erhverve sådanne faste ejendomme, hvor apotek er eller agtes indrettet.“

17. § 65, stk. 1, 2. pkt., udgår og erstattes af følgende:

„Under samme forudsætning kan der efter omstændighederne også ydes en apoteker lån til erhvervelse af ét énfamiliehus til bolig for en provisor ved apoteket.“

18. § 65. Som nye stykker 2 og 3 indsættes:

„Stk. 2. Indenrigsministeren fastsætter regler om vilkårene for de i stk. 1 nævnte lån.

Stk. 3. Det kan i forbindelse med ydelse af lån til erhvervelse af fast ejendom bestemmes, at ejendommen ved det første apotekerskifte efter lånets ydelse skal tilbydes den tiltrædende apoteker. Kan der ikke opnås enighed mellem ejendommens ejer og den tiltrædende apoteker om salgsvilkårene, afgøres uoverensstemmelserne ved voldgift efter § 23, stk. 6.“

19. § 65. Nuværende stk. 2 bliver stk. 4.

20. I § 86 indsættes som nyt stk. 5:

„Stk. 5. For Grønlands vedkommende kan indenrigsministeren foretage sådanne afvigelser fra loven, som de særlige grønlandske forhold tilsiger.“

21. I de bestemmelser i loven, hvori ordet „indenrigs- og boligministeren“ anvendes, ændres dette til „indenrigsministeren“.

§ 2.

Denne lov træder i kraft den 1. april 1962; dog har de i § 1, pkt. 10-15, fastsatte nye regler om afgift af og tilskud til apoteker første gang virkning for kalenderåret 1962.

Stk. 2. Bestemmelsen i lovens § 46, stk. 3, 3. pkt., kan efter begæring af den pågældende apoteker og med virkning fra og med året 1962 også finde anvendelse på apoteker af den i bestemmelsen omtalte art, der er overtaget før den 1. januar 1957, dog forudsat at apotekeren ikke har fået bevilling til at drive det pågældende apotek i henhold til lov nr. 107 af 31. marts 1932 om apotekervæsenet § 58, stk. 1, jfr. lov nr. 209 af 11. juni 1954 § 7, stk. 4.

Bemærkninger til lovforslaget.

Til § 1, pkt. 1.

I forbindelse med nogle tilfælde angående nedlæggelse af apotek, som har foreligget for indenrigsministeriet, efter at den nugældende apotekerlov, lov nr. 209 af 11. juni 1954, er trådt i kraft den 1. januar 1955, har det vist sig ønskeligt, at apoteket — med henblik på, at en lempelig afvikling af dets forhold kan finde sted — kan holdes i drift i et begrænset tidsrum, efter at en apotekerbevilling — f. eks. i tilfælde hvor den sidste indehaver af det pågældende apoteksprivilegium er afgået ved døden — er bortfaldet.

Man foreslår derfor bestemmelsen ændret således, at der bliver tilvejebragt hjemmel for, at et apotek også i forbindelse med nedlæggelse kan drives for apotekerfondens regning.

Til § 1, pkt. 2.

Den nugældende apotekerlov indeholder ikke for apoteksassistenters vedkommende nogen bestemmelse, der i princippet svarer til den i lovens § 12, stk. 3, indeholdte, hvorefter sundhedsstyrelsen i særlige tilfælde kan tillade en person, som har fået tilsvarende farmaceutisk uddannelse i udlandet, at tage ansættelse som provisor. — Da der allerede har foreligget tilfælde, hvor personer med en udenlandsk uddannelse, der svarer f. eks. til den tidligere danske, farmaceutiske medhjælpereksamen, har ønsket ansættelse som apoteksassistenter her i landet, har man fundet det ønskeligt, at der tilvejebringes hjemmel for, at tilladelse til sådan ansættelse kan meddeles.

Til § 1, pkt. 3 og 4.

I den betænkning af 1. februar 1952, som blev afgivet af den af indenrigsministeriet i 1947 nedsatte kommission vedrørende apotekervæsenet m. v., blev det for at begrænse muligheden for at gennemtvinge urimelige krav over for en tiltrædende apoteker med hensyn til købs- eller lejevilkår vedrørende apotekslokaler foreslået, at han skulle kunne leje lokalerne i en periode af 2 år på de hidtil gældende vilkår; under forslagets videre behandling blev denne periode nedsat til 1 år.

I praksis har det imidlertid vist sig, at denne frist er for kort, idet den tiltrædende apoteker i tilfælde af, at forhandlingerne angående køb af apoteksejendommen, respektive leje af apotekslokalerne, forløber på en for ham utilfredsstillende måde, som

oftest ikke vil have mulighed indenfor ét år at skaffe sig andre egnede lokaler og indrette disse til apoteksbrug, og derfor ofte vil føle sig tvunget til at indgå på krav fra sælgerens, respektive udlejerens side, som må anses for urimelige. Det foreslås derfor, at fristen forlænges til 2 år. Forslaget er tiltrådt af Danmarks apotekerforening.

Til § 1, pkt. 5.

Danmarks apotekerforening har henstillet, at den nugældende bestemmelse i apotekerlovens § 23, stk. 4, ændres således, at der bliver mulighed for, at apotekerfonden — udover tab i forbindelse med salg af inventar — også kan dække tab ved salg af varelager og i tilfælde, hvor en apoteker er ejer af den ejendom, hvori apoteket er indrettet, eventuelt tab ved salg af denne i forbindelse med nedlæggelsen af apoteket.

Indenrigsministeriet må finde det rimeligt, at apotekerforeningens henstilling imødekommes. Ved nogle i de senere år stedfundne nedlæggelser af apoteker har det vist sig, at det vanskeligt kan undgås, at der på grund af nedlæggelsen opstår betydelige tab for den pågældende apoteker udover de tab, til hvis dækning af apotekerfondens midler der allerede haves hjemmel. Dette står blandt andet i forbindelse med, at nedlæggelse ifølge sagens natur som oftest vil komme på tale for apoteker, hvis økonomiske forhold navnlig på grund af beliggenheden er mindre tilfredsstillende. For apoteksejendommens vedkommende og specielt for landapoteker kan det endvidere fremhæves, at de ofte på grund af deres beliggenhed og specielle indretning ikke vil kunne sælges til andet formål uden betydelige tab. Dernæst foreslås det, at tabets størrelse opgøres efter et nyt princip, idet man for varelagerets og inventarets vedkommende lægger vægt på, hvad værdi disse aktiver må antages at have ved salg til efterfølger. Man har herved fundet det rimeligt, at der — når henses til, at ønsket om nedlæggelse af et apotek opstår på grund af udviklingen i samlingsforholdene og sjældent skyldes forhold, hvorover den enkelte apoteker er herre — haves mulighed for, at den apoteker, der tilfældigt er ejer af apoteket på det tidspunkt, hvor spørgsmålet om nedlæggelsen opstår, i princippet kan blive stillet på samme måde som, hvis apoteket havde skullet opretholdes. — Det kan oplyses, at ved salg til efterfølger fastsættes salgssummen for varebe-

holdning og inventar normalt af 2 taksatorer, udpeget af henholdsvis den fratrædende og den tiltrædende apoteker. I tilfælde af uenighed kan uoverensstemmelserne i henhold til lovens § 23, stk. 5 og 6, afgøres ved voldgift. Det forudsættes, at salgsværdierne også ved nedlæggelse af et apotek skal fastsættes ved taksatorer, idet dog den ene taksator udpeges af apotekerfonden i stedet for af den tiltrædende apoteker, hvorimod det ikke skønnes rimeligt, at spørgsmålet om, i hvilket omfang den pågældende apoteker kan få sine herved konstaterede tab dækket af apotekerfonden, kan forlanges henvist til voldgift.

Til § 1, pkt. 6 og 7.

Efter de for tiden gældende bestemmelser — som, bortset fra nogle mindre væsentlige ændringer fra 1953, blev udfærdiget i 1950 med hjemmel i den dagældende apotekerlovs § 14, jfr. § 25, stk. 2, i apotekerloven af 1954 — skal der ved ethvert apotek principielt være etableret vagt, såvel om natten som på søn- og helligdage, enten således at apoteket altid er umiddelbart tilgængeligt for ekspedition, eller ved at publikum ved henvendelse til apoteket er i stand til at blive bekendt med, hvor den vagthavende farmaceut bor eller opholder sig, således at den pågældende kan tilkaldes til ekspedition. I byer, hvor der findes to eller flere apoteker, og hvor der er etableret enten vagtskifteordning mellem apotekerne eller — som i hovedstaden — en ordning med faste vagtapoteker, har man dog lempet denne vagtforpligtelse, således at kun et enkelt eller enkelte af apotekerne skal have nat- og helligdagstjeneste.

Den siden 1950 stedfundne udvikling har imidlertid ført med sig, at yderligere lempelser i apotekernes vagtforpligtelser må anses for påkrævet. De indhøstede erfaringer viser for det første, at muligheden for at blive ekspederet på et apotek udenfor de almindelige åbningstider, navnlig for landapotekernes vedkommende, udnyttes i meget ringe omfang af publikum. Dernæst viser undersøgelser, foretaget på enkelte apoteker landet over, at de indkøb, der foretages på apotekerne udenfor de almindelige åbningstider, for den ganske overvejende dels vedkommende må anses for at være af en sådan karakter, at indkøbene uden gene for det medicinforbrugende publikum kunne have været udskudt til næste dag. Herved må også tages i betragtning, at ifølge apotekerlovens § 44, stk. 2, er det læger tilladt i deres praksis at medtage og benytte lægemidler i det omfang, hvori de er nødvendige for behandling af patienterne, indtil patienterne selv kan fremskaffe lægemidlerne fra et apotek.

Hertil kommer, at den med vagterne forbundne byrde samtidig er vokset betydeligt for apotekerne, navnlig fordi det i de senere år har været forbundet med betydelige vanskeligheder — især for de mindre landapoteker — at skaffe den fornødne farmaceutiske medhjælp. Denne mangel på farmaceutisk arbejdskraft har resulteret i, at sundhedsstyrelsen for flere apotekers vedkommende har måttet dispensere i henhold til den nugældende bestemmelse i apotekerlovens § 24, stk. 2, således at disse apoteker for kortere perioder kan drives uden farmaceutisk medhjælp. Det siger imidlertid sig selv, at en sådan tilstand i det lange løb ikke kan opretholdes, idet den medfører, at en apoteker, der ikke har farmaceutisk medhjælp, altid — d. v. s. også om natten og på helligdage — vil være bundet til sit apotek; det kan herved oplyses, at det af hensyn til sikkerheden ved apotekets ekspeditioner er nødvendigt, at der altid — herunder også under vagterne — er farmaceutisk uddannet personale til stede ved ekspeditionerne. Den bestående ordning medfører således, at en meget betydelig del af det farmaceutiske personales arbejdskraft beslaglægges af vagterne, idet farmaceuter, som i henhold til den gældende overenskomst mellem apotekere og farmaceuter har fået pålagt vagtforpligtelser, har ret til at få en del af den tid, der er medgået til vagttjenesten, afkortet i den normale dagtjenestetid.

Da det efter det i foranstående anførte må antages, at en indskrænkning af apotekernes pligter til nat- og helligdagsvagter på den ene side vil kunne gennemføres uden nævneværdig gene for befolkningen og på den anden side vil medføre betydelige fordele navnlig i arbejdsmæssig henseende for apotekerne, idet der derved vil blive åbnet mulighed for en mere hensigtsmæssig anvendelse af den farmaceutiske arbejdskraft, foreslår man apotekerlovens § 24, stk. 2, ændret således, at sundhedsstyrelsen i noget videre omfang end hidtil kan give tilladelse til, at et apotek drives uden farmaceutisk medhjælp, idet man med den foreslåede formulering af bestemmelsen navnlig tilsigter, at tilladelse kan gives for noget længere tidsrum, end det med den nuværende formulering har været anset for muligt. — Samtidig foreslås § 25, ændret således, at yderligere lempelser i apotekernes vagtforpligtelser kan finde sted; ifølge den nugældende ordlyd af § 25, stk. 2, må det nemlig antages, at sådanne yderligere lempelser kun kan finde sted med hensyn til apoteker, der ligger i områder, hvor der er 2 eller flere apoteker. Den foreslåede formulering af § 25 tager i øvrigt sigte på at tilvejebringe en mere smidig ordning vedrørende apotekernes åbningstider. Man har herved bl. a. haft for øje, at der i Sverige

og Norge på dette område gælder bestemmelser, der navnlig muliggør, at forholdene ordnes forskelligt fra sted til sted, og efter de for indenrigsministeriet foreliggende oplysninger fungerer dette system overordentlig tilfredsstillende såvel for befolkningen som for apotekerne.

Med hensyn til apotekernes almindelige åbningstider skal særligt oplyses, at de på ugens 4 første hverdage for tiden skal holdes åbne fra kl. 8-18, om fredagen fra kl. 8-20 og om lørdagen fra kl. 8-15. Da apotekerlovens § 25, stk. 1, kun påbyder, at apoteker skal holdes åbne indenfor butikkers almindelige åbningstider, kan en vis indskrænkning i apotekernes åbningstider i og for sig finde sted uden nogen ændring af denne lovbestemmelse. Man har imidlertid fundet det ønskeligt, at loven formuleres på en sådan måde, at apotekernes almindelige åbningstider kan fastsættes uafhængigt af de ifølge lukkeloven gældende, almindelige åbningstider, og at der i stedet gives indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte apotekernes åbningstider. Man er herved opmærksom på, at der allerede har fundet en udvikling sted, således at butikernes åbningstider i vidt omfang skifter fra sted til sted, og at denne udvikling formentlig vil fortsætte og eventuelt vil medføre, at der i almindelighed vil blive fastsat mere elastiske bestemmelser om butikernes åbningstider.

Det forudsættes dog, at apotekernes åbningstider fremdeles fastsættes nært svarende til den almindelige butiksåbningstid, men ved siden af, at der kan tages hensyn til lokale butiksåbningstider, forudses det, at der kan blive tale om, at der for forskellige grupper af apoteker fastsættes forskellige almindelige åbningstider. Bestemmelser agtes bl. a. administreret således, at der som hidtil gives apoteker, som drives uden eksamineret farmaceutisk medhjælp, mulighed for at lukke nogle timer om dagen. Endvidere forudses det, at der navnlig i forstadskvarterer eller på dage, hvor lokale læger har aftenkonsultation, kan være behov for, at de i de pågældende kvarterer beliggende apoteker kan få tilladelse til, eventuelt påbud om at holde åbent udover de almindelige åbningstider, eventuelt begrænset til visse af ugens dage; det kan herved oplyses, at ifølge de med sygekasserne afsluttede overenskomster skal læger én gang om ugen holde konsultation efter normal arbejdstids ophør, og at denne konsultation f. eks. i Københavns kommune for samtlige læger er henlagt til tirsdag eller onsdag.

Danmarks apotekerforening har ikke haft noget at bemærke til forslaget.

Til § 1, pkt. 8 og 9, jfr. pkt. 20.

I henhold til apotekerlovens § 34, stk. 5, er apoteket på Københavns militærhospital berettiget til at levere lægemidler til myndigheder og institutioner i Grønland samt til infirmerier og depoter.

Da militærhospitalets apotek må forventes nedlagt i løbet af 1962, foreslås det, at den pågældende bestemmelse ophæves, jfr. forslagets § 1, pkt. 9.

For så vidt angår leverancer af lægemidler til Grønland, finder man det ønskeligt, at der åbnes mulighed for, at de fremtidige leverancer kan finde sted på en anden måde, som skønnes betryggende og hensigtsmæssig, f. eks. fra et andet sygehusapotek. Med henblik herpå samt under hensyn til, at apotekerlovens bestemmelser i øvrigt ifølge sagens natur ikke i fuldt omfang kan gennemføres i Grønland, foreslår man indsat et nyt stk. 5 i § 86, jfr. forslagets § 1, pkt. 20.

Apoteket på Københavns militærhospital har endvidere hidtil leveret lægemidler til forsvarets garnisoner i og omkring København, medens lægemidler til forsvarets øvrige afdelinger er leveret fra landets almindelige apoteker.

Forsvarsministeriet har imidlertid ud fra forsvarsmæssige hensyn fremsat ønske om, at der i forbindelse med militærhospitalets nedlæggelse tilvejebringes hjemmel for, at forsvarets forsyning med lægemidler for fremtiden kan ske samlet fra 2 af de eksisterende sygehusapoteker, nemlig 1 i Jylland og 1 på Sjælland.

Da indenrigsministeriet kan tiltræde det af forsvarsministeriet fremsatte ønske, foreslås lovens § 33, stk. 2, ændret således, at sygehusapoteker får ret til at levere lægemidler til forsvarret, jfr. den nu foreslåede formulering af 1. pkt. i lovens § 33, stk. 2.

Derudover er der ved § 33, stk. 2, 2. pkt., afsnit a), foreslået en ændring, hvorefter indenrigsministeren under særlige forhold kan tillade, at sygehusapoteker leverer lægemidler til andre statsinstitutioner. Denne ændring tager navnlig sigte på det forhold, at der allerede er oprettet og må forventes yderligere at ville blive oprettet et antal statshospitaler for sindslidende i tilknytning til almindelige amts- og bykommunale sygehuse. Hensigten hermed er at skabe det tættest mulige samarbejde mellem det almindelige sygehus og statshospitalet, og til opnåelse heraf har det bl. a. vist sig at være af betydning, at sygehuset og statshospitalet kan få deres lægemidler fra samme apotek, og derfor at der, hvor sygehuset får sine lægemidler fra et sygehusapotek, haves hjemmel til, at også statshospitalet kan få sine lægemidler fra sygehusapoteket.

De øvrige i § 33, stk. 2, foreslåede ændringer er kun af redaktionel karakter.

Almindelige bemærkninger til § 1, pkt. 10 til 15.

De gældende bestemmelser om apotekerafgift findes i apotekerlovens kap. VIII. Medens apotekerlovens øvrige bestemmelser trådte i kraft den 1. januar 1955, trådte afgiftsbestemmelserne i lovens kap. VIII først i kraft den 1. januar 1957.

Apotekerlovens afgiftsbestemmelser er overensstemmende med det forslag til en ny apotekerafgiftsordning, der blev stillet i apotekerlovskommisionens betænkning af 1. februar 1952.

Ordningen går ud på:

1) Apotekerne svarer en grundafgift, der udgør et fast beløb. For apoteker, åbnet for drift før 1. januar 1948, er afgiften beregnet på grundlag af apotekets nettoomsætning i årene 1948-50, jfr. apotekerlovens § 46. En mindre del af apotekerne svarer dog i stedet for grundafgift en fast amortisationsydelse, der hidrører fra afløsningen af de tidligere salgbare apoteksprivilegier, jfr. § 46, stk. 3; efterhånden som de tidligere salgbare apoteker overtages af personelle apotekere, eller amortisationstiden udløber, overgår også disse apoteker under pligten til at svare grundafgift.

2) Apotekerne svarer en omsætningsafgift på 4 pct., beregnet på grundlag af apotekets bruttoomsætning i afgiftsåret med visse fradrag, navnlig fradrag af et fast beløb på 150 000 kr. og et fradrag svarende til 3 gange apotekets rabatydelser og 3 gange udgifterne til inkassogebyr, jfr. apotekerlovens § 47.

3) Apotekerne svarer en progressiv nettoafgift af apotekets overskud i afgiftsåret med visse fradrag og tillæg, jfr. apotekerlovens § 48.

Afgiften svares af den del af det opgjorte nettoafgiftspligtige beløb, der overstiger 20 000 kr. efter følgende skala:

Af de første 10 000 kr.	30 pct.
Af de næste 20 000 kr.	40 -
Af resten.	50 -

Ved siden af disse afgiftsbestemmelser indeholder apotekerloven bestemmelser om ydelse af forskellige tilskud og refusioner. I henhold til apotekerlovens § 49 kan der ydes tilskud til apoteker, hvis nettoomsætning i afgiftsåret har været mindre end halvdelen af samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående år. I apotekerlovens § 50 er der fastsat regler for ydelse af huslejetilskud i tilfælde, hvor huslejen i forhold til apotekets omsætning er højere end samtlige apotekers gennemsnitlige husleje. Ifølge samme paragraf

modtager apotekerne endvidere refusion med halvdelen af deres udgifter til indretning og vedligeholdelse af apoteket. Endelig er der i apotekerlovens § 51, stk. 3, hjemmel til at tilstå et apotek afgiftslempe eller tilskud for ét år ad gangen, når særlige forhold for apoteket taler derfor.

Ved gennemførelsen af denne afgiftsordning blev det tilsigtet at opnå mindre spredning af apotekernes udbytter end efter den tidligere gældende afgiftsordning; (ved „udbytte“ forstås her og i det følgende apotekets overskud med fradrag af afgifter og tillæg af tilskud og refusion). Endvidere tilsigtedes det at øge apotekernes økonomiske interesse i rationel apoteksdrift samt at øge interessen for at forbedre apotekernes indretning og vedligeholdelsestilstand.

Disse formål søgtes opnået ved

- at indføre den omhandlede grundafgift for de personelle apoteker, der herved bliver sidestillet med de tidligere salgbare apoteker, idet grundafgifterne svarer til den gennemsnitlige størrelse af amortisationsydelse,
- at indføre omsætningsafgift, også for de tidligere salgbare apoteker,
- at mindske den andel af den samlede afgift, der pålignes som nettoafgift i forhold til den andel, der pålignes som fast afgift — grundafgift eller amortisationsydelse — og omsætningsafgift,
- at gennemføre en tilskudsordning for de små apotekere, der i højere grad end den tidligere gældende tilskudsordning gør apotekerne økonomisk interesseret i apotekets drift,
- at lempe omsætningsafgiften for apoteker med stor rabat og inkasso og at indføre tilskud til apoteker med stor husleje,
- at indføre refusion fra apotekerfonden med halvdelen af apotekernes udgifter til indretning og vedligeholdelse.

Når der allerede nu, hvor apotekerafgiftsordningen i henhold til apotekerloven af 11. juni 1954 kun har været i kraft siden 1. januar 1957, stilles forslag om ændring af ordningen, er baggrunden herfor for det første, at apotekerafgiften i de senere år har indbragt større beløb, end det skønnes nødvendigt for at sikre apotekerfondens virksomhed og forpligtelser. Der er i finansårene 1957-58—1960-61 indgået apotekerafgift i apotekerfonden med henholdsvis 14,2, 16,2, 14,7 og 14,4 mill. kr. (De i hvert finansår indgåede apotekerafgifter afviger noget fra apotekerafgiften i henhold til de for hvert kalenderår indgivne opgørelser af apotekernes omsætning og overskud, der i årene 1957-60 har udgjort henholds-

vis 14,7, 15,2, 15,6 og 13,7 mill. kr.). Apotekerfondens indtægt i finansåret 1960-61 har andraget i alt 24,9 mill. kr., hvoraf indtægten ved apotekerafgift som nævnt har andraget 14,4 mill. kr. og renteindtægterne 8,0 mill. kr. Udgifterne har i samme finansår andraget i alt 15,8 mill. kr. og overskuddet har således været 9,1 mill. kr. Apotekerfondens formue udgjorde pr. 31. marts 1961 160,0 mill. kr. Heroverfor står fondens pensionsmæssige forpligtelser efter apotekervæsenets pensionsordning; disse er senest ved aktuarmæssig opgørelse, jfr. apotekerlovens § 59, stk. 2, opgjort pr. 1. januar 1958 til 158,3 mill. kr., men udgør — efter gennemførelsen af nye pensionsregler med virkning 1. april 1958 og senere forhøjelser af pensionerne — nu et noget højere beløb; den næste aktuarmæssige opgørelse af forpligtelserne skal foretages senest pr. 1. april 1963, jfr. § 37 i bekendtgørelse nr. 35 af 4. februar 1959 om apotekervæsenets pensionsordning. Det må forekomme rimeligt at begrænse medicinpriserne med det beløb, som ikke skønnes nødvendigt til rimelig sikring af fondens forpligtelser i fremtiden.

For det andet har den udvikling, der er sket, siden apotekerlovskommissionen på grundlag af omsætningsstal m. v. i 1949 udarbejdede forslag til de nugældende afgiftsbestemmelser, bevirket, at afgiftsordningen ikke længere i tilstrækkelig grad indebærer de fordele, som det som foran omtalt var hensigten med ordningen at søge opnået. Navnlig er udbyttespredningen blevet for stor.

Det foreliggende lovforslag tager i overensstemmelse med foranstående sigte på for det første at indføre en afgiftsordning med mindre apotekerafgift end den nuværende ordning; det bliver herved muligt at nedsætte apotekernes overskud og alligevel sikre disse et passende gennemsnitsudbytte.

For det andet søges de store forskelle i apotekernes udbytter begrænset navnlig ved en forbedret tilskudsordning. I forbindelse hermed foreslås en omlægning af afgiftssystemet, således at progressionen, der hidtil har hvilet på nettoafgiften, overføres til omsætningsafgiften, medens nettoafgiften gøres proportional og fastsættes til 40 pct. af det beløb, hvormed overskud — med fradrag af fast afgift og omsætningsafgift — overstiger en nettoafgiftsfri grænse. Til alle apoteker, der ikke svarer omsætningsafgift, foreslås ydet et omsætningstilskud. Om de nærmere regler for omsætningsafgiften og omsætningstilskuddet henvises til bemærkningerne til forslaget § 1, pkt. 11. For alle apoteker, der — på grund af lille overskud — ikke svarer nettoafgift, foreslås indført et nettotilskud, der ydes uanset omsætningsens størrelse og udgør 40 pct. af forskellen mellem den nettoafgiftsfri grænse

og apotekets overskud med fradrag af eventuel fast afgift og omsætningsafgift. Nettoafgifts- og -tilskudsprocenten er således efter forslaget i alle tilfælde den samme, nemlig 40 pct.

Ved gennemførelsen af et sådant princip vil alle apotekere — uanset om de svarer nettoafgift eller modtager nettotilskud — i samme grad være interesseret i driften af apoteket, nemlig med 60 pct., d. v. s. have samme interesse i ændringer af overskuddets størrelse, hvadenten sådanne ændringer hidrører fra forskydninger i indtægterne, f. eks. ved takstændringer, eller hidrører fra ændrede udgifter. Det må efter de hidtil indvundne erfaringer navnlig anses for meget betydningsfuldt, at takstændringer efter forslaget afgiftsregler vil have samme procentvise virkning for alle apoteker, uanset omsætningens størrelse. Det vil herved i højere grad end nu blive muligt at foretage ændringer i medicintaksten under hensyntagen til såvel apotekernes som apotekerfondens indtægtsniveau, uden at der samtidig sker forskydning af forholdet mellem de forskellige apotekerudbytter. Medens således en takstnedsættelse under de nuværende afgiftsregler for de apoteker, der ikke svarer nettoafgift, gennemgående de mindre apoteker, bevirker en nedgang i udbyttet med næsten den fulde takstnedsættelse, og for de apoteker, der svarer nettoafgift med 50 pct., gennemgående de større apoteker, kun med ca. halvdelen af takstnedsættelsen, vil en takstnedsættelse efter det foreslåede afgiftssystem betyde en for apoteker af forskellig størrelse forholdsmæssig lige stor nedsættelse af udbyttet, nemlig med 60 pct. af takstnedsættelsens resultat udover nedgangen i omsætningsafgiften.

Ved princippet gennemførelse vil endvidere alle apoteker i samme grad nyde godt af, at grundafgiften eller amortisationsydelsen og omsætningsafgiften fradrages i overskuddet, inden nettoafgiften beregnes. Denne fradragsregel bevirker efter de nugældende afgiftsregler, at apoteker, der ikke svarer nettoafgift, må udrede disse afgifter med de fulde beløb, medens apoteker, der svarer nettoafgift med 50 pct., i realiteten kun udreder de nævnte afgifter med halvdelen.

Specielt med hensyn til bestemmelserne om ydelse af nettotilskud bemærkes, at en sådan regel vil virke udjævrende på de meget store forskelle, der efterhånden er fremkommet i apotekernes overskud. Særlig det stedvis stærkt stigende salg af medicinske specialiteter på bekostning af den øvrige omsætning og de meget varierende leverancer til institutioner og dyrlæger m. v. har bevirket, at overskuddet i forhold til omsætningen afviger betydeligt fra apotek til apotek.

Da årsagen til, at den nuværende afgiftsordning så hurtigt er blevet forældet, for en stor del må søges i, at der både i omsætnings- og nettoafgiftsberegningen og i tilskudsberegningen indgår faste beløb, foreslås det, at disse afløses af konjunkturbestemte beløb.

Den nuværende ordning med afgiftslempelser med hensyn til apotekernes udgifter til rabat og inkasso og stor husleje foreslås bevaret, men i ændret form, således at lempelsen kun ydes til apoteker, for hvilke henholdsvis rabat- og inkassoudgifter og huslejeudgifter væsentlig overstiger det gennemsnitlige i forhold til omsætningen.

Refusionsordningen med hensyn til udgifter til indretning og vedligeholdelse af apotekslokaler foreslås forbedret ved forhøjelse af refusionen.

Der foreslås ikke ændring af de nugældende regler for beregning af grundafgifter; disses størrelse er fastsat med henblik på, at de skal modsvare amortisationsydelse, som det ikke er muligt at ændre før deres udløb.

Der foreslås heller ikke ændring af bestemmelsen

i apotekerlovens § 51, stk. 3, om tilskud til apoteker i særlige tilfælde.

Forslaget til ændrede afgifts- og tilskudsbestemmelser fremkommer efter indgående forhandlinger med Danmarks apotekerforening. Apotekerforeningen har efter omstændighederne kunnet tilslutte sig forslaget i den nu foreliggende udformning, idet foreningen navnlig har anset det for betydningsfuldt, at nettoafgift og -tilskud beregnes med samme faste procent for alle apoteker, og at forslaget indeholder en forbedret tilskudsordning for de mindre apoteker.

De foreslåede afgiftsbestemmelser vil medføre en betydelig nedsættelse af de samlede apotekerafgifter. Virkningerne af forslaget, såfremt dette havde været gældende i 1960, hvor landets 353 apotekers samlede bruttoomsætning var 253,1 mill. kr., kan belyses ved nedenstående oversigt. Det bemærkes, at de i oversigten opførte refusions- og tilskudsbeløb er de reelle beløb, der tilfalder apotekerne, idet der, for at de to afgiftssystemer kan sammenlignes, er taget hensyn til, at refusioner og tilskud i et vist omfang indgår i afgiftsberegningen:

	Nuværende ordning (mill. kr.)	Forslag (mill. kr.)
Samlet overskud	26,7	26,7
Afgifter		
Grundafgift eller amortisationsydelse	3,1	3,1
Omsætningsafgift	7,5	2,4
Nettoafgift	5,5	5,2
Refusioner og tilskud	— 16,1	— 10,7
Refusion af udgifter til indretning og vedligeholdelse	1,6	1,9
Refusion af udgifter til rabat og inkasso	0,4	0,2
Refusion af udgifter til husleje	0,3	0,1
Tilskud til små apoteker (nuværende ordning)	0,1	
Omsætningstilskud (forslag)		0,7
Nettotilskud (forslag)	— 2,4	0,1
		— 3,0
Afgifter ÷ refusioner og tilskud	13,7	7,7
Apotekernes udbytte	13,0	19,0
Gennemsnitsudbytte	36.800 kr.	53.800 kr.

Det kan udledes af oversigten, at med lønforholdene i 1960 og et rimeligt udbyttensniveau for apotekerne efter forholdene i samme år, svarende til et gennemsnitsudbytte på ca. 43 000 kr. — jfr. at det er et gennemsnitsudbytte af denne størrelsesorden, der foreslås givet apotekerne i 1960 i det samtidig forelagte forslag til lov om afgift af og tilskud til apotekere for 1960 og 1961 — ville afgiftsforslaget have muliggjort en ikke ubetydelig

nedsættelse af medicinpriserne, nemlig svarende til forskellen mellem det beregnede gennemsnitsudbytte på ca. 54 000 kr. og de nævnte ca. 43 000 kr. = i alt for 353 apoteker ca. 3,9 mill. kr. med tillæg af en forholdsmæssig nedgang på ca. 2,6 mill. kr. i den beregnede apotekerafgift = en nedsættelse på i alt ca. 6,5 mill. kr.

Imidlertid er lønforholdene for det apoteksansatte personale og i forbindelse hermed niveauet for det

rimelige udbytte for apotekerne undergået en afgørende ændring i foråret 1961. Der er fra foråret 1961 sket lønstigninger på i alt ca. 8 mill. kr. årligt, og en yderligere stigning vil ske fra foråret 1962, således at lønstigningerne vil komme til at andrage i alt 10-11 mill. kr. årligt. Der er herefter ikke grundlag for nedsættelse af medicinpriserne, men det har tværtimod allerede i forbindelse med stigningerne i foråret været nødvendigt at foretage en forhøjelse af disse.

Under hensyn til, at indenrigsministeriet allerede på dette tidspunkt arbejdede på nærværende forslag til ændrede afgiftsregler, fandt ministeriet det ønskeligt at begrænse forhøjelsen af medicinpriserne mest muligt, og der blev derfor fra 15. juni 1961 at regne alene gennemført en takstforhøjelse på ca. 8 mill. kr. Det blev ved gennemførelsen af denne takstforhøjelse tilsigtet, at apotekernes gennemsnitsudbytte i 1962, med anvendelse af de foreslåede afgiftsbestemmelser uden ny ændring af medicintaksten, skulle komme til at andrage ca. 50 000 kr., nogenlunde svarende til den nuværende løn for tjenestemænd i statens 29. lønklasse. Når oplysningerne om apotekernes omsætning og driftsresultater i 1961 foreligger, kan det med større sikkerhed end nu skønnes, om apotekernes gennemsnitsudbytte i 1962 vil blive af den tilsigtede størrelsesorden. Dersom det til den tid må skønnes, at gennemsnitsudbyttet i 1962 vil komme til at afvige fra det tilsigtede, vil udbyttens niveau kunne reguleres gennem en takstændring i 1962.

Følgende oversigt viser spredningen af udbytterne i 1949 efter de dagældende afgiftsbestemmelser. Endvidere vises spredningen i 1960 efter de nugældende bestemmelser og efter forslagens bestemmelser:

	1960		
	1949	1960	Forslaget
gennemsnitsudbytte . . .	25 700	36 800	53.800
	Antal apoteker		
over 80 pct. over gennemsn..	10	20	16
60-80 pct. over gennemsn. . .	20	18	15
40-60 — — — ..	31	30	30
20-40 — — — ..	64	66	28
0-20 — — — ..	60	66	58
0-20 — under gennemsn... ..	77	49	97
20-40 — — — ..	33	38	70
40-60 — — — ..	30	18	31
60-80 — — — ..	11	19	4
over 80 pct. — — — ..	17	29	4
Samlet antal apoteker	345	353	353

Det fremgår af oversigten, at medens 58 af 345 apotekers udbytte i 1949 afveg mere end 60 pct. fra gennemsnitsudbyttet, har det tilsvarende tal for

1960 udgjort 86 af 353 apoteker. Udbyttespredningen har altså i 1960 været endog større end spredningen i 1949, som netop blev tilsigtet begrænset ved indførelsen af den nuværende afgiftsordning. Hvis forslagens bestemmelser havde været gældende i 1960 ville kun 39 apotekers udbytte have afvejet mere end 60 pct. fra gennemsnitsudbyttet.

Til § 1, pkt. 10.

Der foreslås i § 46 indsat en bestemmelse om beregning af grundafgift for apoteker, der ophører med at svare amortisationsydelse efter amortisationstidens udløb; en sådan bestemmelse er forudsat i den nuværende afgiftsordning, uden at udtrykkelig hjemmel herfor findes i apotekerloven.

Endvidere foreslås den nuværende regel om beregning af grundafgift for apoteker, der hidtil har svaret amortisationsydelse, ændret således, at det klargøres, at grundafgiften for disse apoteker skal beregnes efter hovedreglen i § 46, stk. 1, hvilket må antages at have været meningen med bestemmelsen i lovens § 46, stk. 3, 2. punktum.

Til § 1, pkt. 11.

Bestemmelserne om omsætningsafgift i § 47 foreslås ændret på følgende punkter:

Det faste fradrag på 150 000 kr. erstattes af et fradrag svarende til samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i forrige kalenderår. (Ved „nettoomsætning“ er her og i de følgende bestemmelser lagt den definition af begrebet til grund, som findes i lovens § 46, stk. 1, hvorefter nettoomsætning er lig med bruttoomsætning med fradrag af rabat). Dette beløb har i 1960 udgjort 696 000 kr. Ved således at gøre det afgiftsfri fradrag variabelt efter bevægelserne i apoteksomsætningerne søges opnået, at afgiftsreglen ikke forældes ved fremtidige svingninger i omsætningsniveauet. Det nuværende fradrag, 150 000 kr., svarer nogenlunde til halvdelen af den gennemsnitlige nettoomsætning på det tidspunkt, der blev lagt til grund for udformningen af de nugældende regler; når beløbet foreslås erstattet af et beløb, svarende til hele den gennemsnitlige nettoomsætning, skyldes det, at den foreslåede ændrede afgiftsordning forudsætter et forholdsvist mindre overskud af apotekerne end den nuværende ordning, hvorfor en omsætningsafgift af omsætninger under gennemsnittet i højere grad end nu vil virke tyngende.

Den nuværende bestemmelse om fradrag i omsætningen af et beløb, svarende til 3 gange apotekets rabatydelser og 3 gange udgifterne til inkassogebyr, foreslås ophævet og erstattet af en refusionsordning, jfr. bemærkningerne til § 1, pkt. 14.

F. t. l. om ændr. i l. om apotekervæsenet.

Den nuværende procent for omsætningsafgiften — 4 pct. — foreslås ændret således, at der svares 3 pct. af det omsætningsafgiftspligtige beløb indtil et beløb af $1\frac{1}{2}$ gange gennemsnitsomsætningen for det foregående kalenderår og 9 pct. af resten. Lempelsen af omsætningsafgiften af den første del af den afgiftspligtige omsætning er en konsekvens af det forudsatte mindre overskud. Progressionen foreslås indført til erstatning for den progressive nettoafgift, jfr. foran side 8 under de almindelige bemærkninger.

I § 1, pkt. 11, foreslås endvidere ændring af den nuværende bestemmelse i apotekerlovens § 49 om tilskud (subvention) til små apoteker, som går ud på, at der til apoteker, hvis nettoomsætning i et kalenderår er mindre end halvdelen af samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående kalenderår, ydes et tilskud på 10 pct. af det beløb, som apotekets nettoomsætning er mindre end halvdelen af gennemsnitsomsætningen. Dersom sådant tilskud ville bringe apotekets overskud med tillæg af udgifter til indretning og vedligeholdelse op over 18 000 kr., nedsættes tilskuddet dog med halvdelen af, hvad beløbet ville overstige 18 000 kr.

Denne bestemmelse foreslås erstattet dels af bestemmelsen i § 47, stk. 2, om omsætningstilskud, dels af bestemmelsen i § 48, stk. 2, om nettotilskud, jfr. herom nedenfor under bemærkningerne til § 1, pkt. 12. Den foreslåede bestemmelse om omsætningstilskud afviger fra lovens § 49 for det første derved, at den betingelse, der har relation til omsætningens størrelse, ændres således, at man i stedet for at lægge *halvdelen* af samtlige apotekers gennemsnitlige nettoomsætning i det foregående kalenderår til grund for beregningen, nu foreslår den *fulde* gennemsnitlige nettoomsætning lagt til grund. Endvidere nedsættes tilskudsprocenten fra 10 til 3 pct. Nedsættelsen af tilskudsprocenten skal ses på baggrund af den foreslåede udvidede adgang til opnåelse af omsætningstilskud samt den foreslåede nye bestemmelse om nettotilskud. Den nuværende bestemmelse om nedsættelse eventuelt bortfald af tilskuddet, hvor dette ville bringe overskuddet op over en vis grænse, foreslås ophævet. Det bemærkes hertil, at da omsætningstilskuddet tages i betragtning ved beregning af nettoafgift (-tilskud), vil tilskuddet herigennem i alle tilfælde blive reduceret med 40 pct., jfr. forslaget til ændring af § 48. Det findes rigtigt ikke at begrænse omsætningstilskuddet på anden måde, idet et relativt højt overskud af et mindre apotek for det meste vil skyldes, at apotekeren helt eller delvis har drevet apoteket uden farmaceutisk medhjælp.

26 Fremsatte lovforslag (undt. finans- og tillægsbev.lovforslag).

Til § 1, pkt. 12.

Princippet i den nuværende bestemmelse i apotekerlovens § 48, hvorefter nettoafgift kun svares af overskud, der efter diverse fradrag og tillæg overstiger et vist beløb, og da efter en progressiv skala, foreslås ændret *dels* derved, at nettoafgift skal svares med samme procent — 40 — uanset det afgiftspligtige beløbs størrelse, d. v. s., at progressionen afskaffes, *dels* derved at der indføres en regel om ydelse af nettotilskud med samme procentsats som gældende for nettoafgiften til de apoteker, der på grund af et lille overskud ikke svarer nettoafgift. Der henvises herom til de almindelige bemærkninger side 8.

Til forslaget om nettoafgift og -tilskud bemærkes i øvrigt:

Den nuværende bestemmelse om, at der ved beregning af det nettoafgiftspligtige beløb tillægges udgifter til indretning og vedligeholdelse samt tilskud i henhold til § 49 og § 50, stk. 1, er udgået. Denne beregningsmåde er ikke nødvendig, når nettoafgiften (-tilskuddet) beregnes med samme procent for alle apoteker, jfr. bemærkningerne til § 1, pkt. 13.

Endvidere er det nuværende nettoafgiftsfri beløb, 20 000 kr., erstattet af et beløb, der varierer med fremtidige svingninger i det almindelige lønniveau. Herved undgås, at bestemmelsen forældes på grund af ændringer i lønniveauet. Den foreslåede grænse vil også være bestemmende for, hvorvidt der skal ydes nettotilskud. Det findes — bl. a. under hensyn til det farmaceutiske personales indtægter — rimeligt, at grænsen fastsættes til slutløn i statens 26. lønningsklasse med dyrtidstillæg og overenskomststillæg, men uden stedtillæg og uden fradrag til pension. Pr. 1. april 1961 udgør dette beløb 37 956 kr.

Slutløn til apoteksansatte farmaceuter på højeste løntrin vil pr. 1. maj 1962 med de nuværende dyrtidstillæg andrage 34 572 kr. årlig. I de nævnte lønninger er ikke medregnet tillæg for vagttjeneste, personlige tillæg og andre særlige tillæg; disse tillæg andrager gennemsnitlig 5-6 000 kr. for hver farmaceut i fuld tjeneste.

Til § 1, pkt. 13.

Da alle apoteker efter forslaget enten svarer 40 pct. nettoafgift eller får 40 pct. nettotilskud, vil det sige, at apotekerne ved at føre indretnings- og vedligeholdelsesudgifter til udgift på opgørelses-skemaet får 40 pct. af disse udgifter refunderet, medens den nuværende refusion udgør 50 pct. For at stimulere til forbedring af apotekernes indretnings- og vedligeholdelsestilstand foreslås den

nuværende refusion på 50 pct. forhøjet til 60 pct. ved ydelse af refusion på 20 pct. ud over den refusion på 40 pct., der ydes ved nettoafgifts- eller nettotilskudsberegningen.

Til § 1, pkt. 14.

Som kompensation for apotekernes udgifter til rabat og inkasso, indeholder den nuværende § 47 bestemmelse om, at et beløb svarende til 3 gange de nævnte udgifter fratrækkes omsætningen, forinden omsætningsafgift beregnes. Da der ved forslaget indføres progression ved beregning af omsætningsafgiften, ville en bevarelse af denne bestemmelse betyde, at de store apoteker fik væsentlig større afgiftslempelser på grund af stor rabat og inkasso end de mindre apoteker. Det foreslås derfor, at tilskuddet til rabat og inkasso holdes uden for omsætningsafgiftsberegningen. Da man endvidere finder, at tilskuddet kun bør gives til de apoteker, der har ekstraordinært store udgifter til rabat og inkasso, foreslås det, at tilskuddet kun ydes til apoteker, hvor udgifterne i forhold til omsætningen er højere end gennemsnittet, forhøjet med det halve. Tilskuddet foreslås fastsat til 30 pct. Da nettoafgift eller -tilskud efter nærværende forslag altid andrager 40 pct., vil et tilskud som det foreslåede på 30 pct. bevirke, at apoteker i alle tilfælde vil modtage i alt 70 pct. refusion af den del af rabat- og inkassoudgifterne, der overstiger den nævnte grænse.

Efter de nugældende bestemmelser om huslejetilskud i § 50, stk. 1, ydes der tilskud med halvdelen af den del af huslejen, der i forhold til omsætningens størrelse overstiger det gennemsnitlige. Da huslejetilskuddet tillægges det nettoafgiftspligtige beløb, inden nettoafgiften beregnes, jfr. § 48, stk. 1, vil det sige, at apoteker, der svarer nettoafgift, vil kunne få refunderet op til i alt 75 pct. af den del af huslejen, der ligger ud over det gennemsnitlige, afhængig af, med hvilken procent der svares nettoafgift. Apoteker, der ikke svarer nettoafgift, får refunderet halvdelen af de omhandlede huslejeudgifter. I forslaget foreslås huslejererefusionen beregnet efter samme regler som refusionen til rabat- og inkassoudgifter, således at der kun ydes refusion til apoteker, hvis husleje i forhold til omsætningen er højere end gennemsnittet, forhøjet med det halve, og således at refusionen fastsættes til 30 pct. Et tilskud af denne størrelse vil bevirke, at apotekerne i alle tilfælde vil få refunderet i alt 70 pct. af den del af huslejen, der overstiger den nævnte grænse.

Til § 1, pkt. 15.

Regler om afrunding af omsætningsbeløb m. v. ved beregning af afgift, tilskud og refusion findes i

apotekerlovens § 52. Da det ikke kan anses for nødvendigt, at der i selve loven optages bestemmelser herom af så detaljeret og teknisk karakter, som de nu foreslåede bestemmelser i §§ 46-50 vil medføre, foreslås det at give indenrigsministeren bemyndigelse til at fastsætte regler herom.

Til § 1, pkt. 16.

Det er ikke i selve apotekerloven fastsat, hvorledes den del af apotekerfondens midler, der ikke anvendes til udlån til apotekerne i henhold til lovens § 65, skal anbringes, men ifølge tekstanmærkning til finanslov for finansåret 1916-17, § 26.IV.A., kan anbringelse ske efter samme regler, som er gældende for umyndiges midler. Det foreslås, at tekstanmærkningen afløses af en bestemmelse i apotekerloven om, at fondens midler kan anbringes i børsnoterede obligationer.

Da det må anses for at falde uden for apotekerlovens forudsætninger, at fonden yder apotekere lån i henhold til lovens § 65, stk. 1, til erhvervelse af ejendomme, der indeholder væsentlig mere end apotek og bolig for apotekeren, foreslås det — navnlig med henblik på at sikre apotekets forbliven i sådanne større ejendomme — at der tilvejebringes hjemmel for apotekerfonden til i særlige tilfælde at erhverve apoteksejendomme.

Til § 1, pkt. 17.

Det forekommer, at det er vanskeligt for apotekere — navnlig landapotekere — at få antaget provisorer, fordi der ikke findes provisorbolig i selve apoteksejendommen, og der ikke på stedet kan skaffes bolig til leje; apotekerfonden har derfor flere gange modtaget anmodning fra apotekere om lån til køb af provisorbolig. Da det er af væsentlig betydning for et apoteks drift, at apoteket har den fornødne farmaceutiske medhjælp, foreslås det, at apotekerfonden får en begrænset hjemmel til at yde lån til erhvervelse af provisorbolig, således at lån hertil kun kan ydes, når det er ønskeligt af hensyn til apotekets drift, og således, at en apoteker kun kan opnå lån til erhvervelse af én provisorbolig og kun til erhvervelse af et énfamiliehus.

Til § 1, pkt. 18.

Da nyudnævnte apotekere normalt ikke har midler til selv at indskyde kapital i deres apotek, ydes lån til erhvervelse af apoteksejendomme normalt med et beløb, svarende til den fulde forskel mellem købesummen og de i ejendommen indestående lån i kredit- og hypotekforening, sparekasse o. lign. Det forekommer rimeligt i forbindelse med en så betydelig ydelse af lån at sikre sig, at

ejendommen ved apotekerskifte overgår til efterfølgeren på rimelige vilkår. Apotekerfonden har derfor i de senere år betinget ydelse af lån til erhvervelse af apoteksejendomme af, at der på ejendommen tinglyses deklaration om, at ejendommen ved apotekerskifte skal tilbydes efterfølgeren på vilkår, der i mangel af enighed mellem køber og sælger fastsættes ved voldgift. Indenrigsministeriet og apotekerfonden har imidlertid ikke ment uden lovhjemmel at kunne formulere deklarationen således, at dens virkning bliver uafhængig af, om der endnu ved apotekerskiftet indestår lån fra apotekerfonden i ejendommen; den apoteker, til hvem lånet er ydet, vil derfor have mulighed for at få deklarationen afløst ved at indfri apotekerfondens lån, ligesom deklarationen vil kunne afløses, dersom ejendommen inden udløbet af apotekerens funktionstid sælges til trediemand, og fondens lån i forbindelse hermed indfries. Det foreslås derfor ved et nyt stk. 3 til § 65 at tilvejebringe lovhjemmel for, at ydelse af lån til erhvervelse af apoteksejendomme kan betinges af, at der på ejendommen tinglyses en deklaration om, at ejendommen ved apotekerskifte — uden hensyn til, om der på dette tidspunkt indestår lån fra apotekerfonden i ejendommen eller har fundet ejerskifte sted — skal tilbydes den nye apoteker, således at salgsvilkårene ved uenighed om disse fastsættes af det i henhold til apotekerlovens § 23, stk. 6, nedsatte nævn. Det bemærkes, at det ikke er tilsigtet med den foreslåede bestemmelse, at

afgående apotekere skal afhænde deres ejendom for en salgssum, der er mindre end det efter ejendomspriserne på stedet på det pågældende tidspunkt rimelige, men at bestemmelsen alene tager sigte på at forhindre den situation, at en apoteker udnytter sin stilling som ejer af en velbeliggende apoteksejendom — en stilling han må anses for at have opnået i kraft af apotekerfondens lån — til at opnå en pris, der overstiger det efter forholdene rimelige.

Til § 1, pkt. 20.

Der henvises til bemærkningerne til § 1, pkt. 8 og 9.

Til § 2.

Der er for tiden 29 tidligere salgbare apoteker, der inden den 1. januar 1957 er overtaget af personelle apotekere. Da bestemmelsen i § 46, stk. 3, 2. pkt., om beregning af grundafgift først er trådt i kraft den 1. januar 1957, svarer disse apoteker stadig amortisationsydelse, hvilket for mange af dem er en væsentlig større ydelse, end betaling af grundafgift ville være. Der findes ikke nogen rimelig grund til, at disse apotekere skal være ringere stillet end sådanne personelle apotekere, der efter den 1. januar 1957 har overtaget et tidligere salgbart apotek, og som derfor i henhold til nævnte lovbestemmelse svarer grundafgift. Det foreslås derfor, at de heromhandlede apotekere, der svarer amortisationsydelse, skal have adgang til at overgå til grundafgift, hvilket vil være en fordel for ca. $\frac{2}{3}$ af dem.